

Název vzdělávacího programu: Studentský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu

Číslo vzdělávacího programu: VP 5

Forma dokumentu: metodika – prezenční, po evaluaci

Zpracoval: PaedDr. Eva Kolářková

Demokratická výchova je zakomponována v rámcových vzdělávacích programech pro střední školy. Je jednak povinnou součástí vzdělávacích oblastí, ale také jedním z průřezových témat pojímaných mezioborově. Zde záleží na každém konkrétním učiteli, jak se s danou problematikou vypořádá. V demokratickém státě se očekává, že každý občan bude aktivně participovat na veřejném životě, chodit k volbám, vyjadřovat se k okolnímu dění. Skutečnost je však jiná. Proto musíme hledat další způsoby, jak u žáků probudit aktivitu.

Jednou z možností, jak rozvíjet u žáků občanské kompetence, je zřízení školního parlamentu. Legislativním východiskem pro jeho ustanovení je Školský zákon, který říká, že pokud žáci projeví zájem o vznik samosprávy, ředitel školy musí vznik umožnit.

Tato metodika je určena pro tvorbu vzdělávacích dokumentů (skripta a pracovní listy) pro žáky na střední škole, která je seznámí s významem a funkcí studentského parlamentu.

Cíle vzdělávacího modulu:

- seznámit žáky s činností studentského parlamentu,
- objasnit žákům přínos studentského parlamentu pro fungování školy,
- přispívat k budování a zkvalitňování klimatu školy,
- podporovat vytváření dobrých vztahů v jednotlivých třídách,
- rozvíjet týmovou spolupráci,
- vést žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají demokratické zákony a normy,
- rozvíjet komunikační dovednosti,
- naučit konstruktivně řešit konflikty a problémy,
- vést žáky ke schopnosti obhajovat vlastní názory a postoje vhodnými a srozumitelnými argumenty,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné a svobodné osobnosti,

- vzbudit zájem o dění kolem sebe,
- podpořit uvědomění si zodpovědnosti za vlastní činy,
- vést žáky k respektování názorů a postojů ostatních,
- napomáhat vnímání stanoviska druhých a porozumění jejich potřebám,
- rozvíjet a podporovat formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti,
- vést žáky k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

Osnova vzdělávacího modulu, vymezení tematických celků, hodinová dotace

- **Studentský parlament**
 - Objasnění pojmu.
 - Cíle studentského parlamentu.
- **Formální podmínky**
 - Prostor pro setkávání.
 - Technické a kancelářské vybavení.
 - Stanovení termínu schůzek.
- **Stanovy studentského parlamentu**
 - Pravidla fungování studentského parlamentu akceptována všemi členy.
- **Kompetence, role, funkce**
 - Kompetence parlamentu jako celku.
 - Volené funkce – předseda, místopředseda.
 - Vytýčení rozdílů mezi rolí a funkcí.
- **Osoba koordinátora**
 - Požadavky na koordinátora.
 - Kompetence.
 - Tým koordinátora.
- **Metody práce studentského parlamentu**

Objasnění používání následujících metod:

- Diskuze.
- Skupinová práce.
- SWOT analýza.
- Brainstorming.
- Dotazník.
- Didaktická hra.

- **Propagace, spolupráce**

Propagace parlamentu a spolupráce s ostatními subjekty probíhá celý školní rok a je cílena dvěma směry:

- vnitřní – žáci, učitelé, rodiče a zaměstnanci dané školy,
- vnější – zastupitelé obce, různé organizace, ostatní školní parlamenty.

Nástroje propagace:

- školní rozhlas,
- nástěnka,
- webové stránky,
- školní časopis,
- třídnická hodina.

- **Příprava na zahájení činnosti studentského parlamentu (začátek školního roku)**

- Vytvoření týmu koordinátora.
- Ujasnění kompetencí členů týmu.
- Stanovení cílů celoroční práce se studentským parlamentem.

- **Volby, hlasovací aplikace ClassFlow**

- Přípravná fáze – stanovení termínu, propagace voleb, nominace kandidátů.
- Realizace voleb – způsob volby (každoročně, po jednom zástupci z každé třídy).
- Vyhlášení výsledků.

- **Smlouvy – uvedení do úřadu**

- Oficiální uvedení do studentského parlamentu.
- Smlouvy podpoří význam a vážnost parlamentu.
- Typy smluv.

- **Náplň práce**

- Volby vedení studentského parlamentu.
- Jednání studentského parlamentu – ujasnění pravidel.
- Hlasování – platnost hlasu jednotlivých členů.
- Podněty pro práci – způsoby získávání podnětů od žáků.
- Plán celoročních aktivit.

- **Evaluace a autoevaluace**

- Objasnění pojmů, vzájemná souvislost.
- Způsoby evaluace – hodnocení parlamentu z pozice koordinátora, z pozice předsedy a jednotlivých členů, celkové hodnocení.
- Zakončení celoroční práce – prezentace výsledků, veřejné ocenění všech členů.

Doporučená hodinová dotace jednotlivých tematických celků

Tematické celky	hodinová dotace
Studentský parlament – pojem, cíl	2
Formální podmínky	2
Stanovy studentského parlamentu	2
Kompetence, role, funkce	2
Osoba koordinátora	2
Metody práce studentského parlamentu	2
Propagace, spolupráce	2
Příprava na zahájení činnosti studentského parlamentu	3
Volby	5
Smlouvy – uvedení do úřadu	2
Náplň práce	4
Evaluace a autoevaluace	2
Celkem	30 hodin

Teoretická část

Zvládnutí obsahu vzdělávacího modulu a ověření získaných vědomostí: 30 vyučovacíh hodin

Praktická část

Praktické činnosti (exkurze, nácvik modelových situací): 10 hodin

Doporučené formy organizace výuky, harmonogram výuky

- **Hromadná výuka**

Získávání informací o studentském parlamentu ve vyučovací hodině (občanská výchova), případně na třídnických hodinách, kde je možná spolupráce koordinátora.

- **Práce s textem**

Pracovní listy.

- **Samostudium**

Individuální forma vzdělávání. Student využívá doporučených vzdělávacích materiálů (např. skripta k problematice studentského parlamentu).

- **Projektová výuka**

Podporuje spolupráci, učí studenty řešit problémy, vede k odpovědnosti a toleranci. Lze využít formu skupinovou, třídní i školní.

Velkým celoškolním projektem jsou volby do studentského parlamentu. Studenti je mohou cvičně simulovat v rámci třídy.

- **Skupinová a kooperativní výuka**

Rozdělení třídy do menších skupin, které dělíme podle druhu činnosti, zájmu, pracovního tempa atd. Využijeme při studiu výukových materiálů – např. každá skupinka si může připravit jednu problematiku, kterou ostatním ve třídě vysvětlí.

- **Exkurze**

Přenesení teoretické výuky do praxe. Má velký edukační význam. Příkladem mohou být exkurze do státních a samosprávných orgánů.

Organizace výuky:

Teoretická část: probíhá v kroužku demokratické výchovy.

Praktická část: probíhá v kroužku demokratické výchovy.

Doporučené metody výuky

- **Metody slovní**

Monologické: vysvětlování, výklad, přednáška (spojená s návštěvou odborníka z praxe, případně v rámci exkurze).

Dialogické: rozhovor, dialog, diskuze (předpokládá znalost tematiky, slouží k vyjasnění problematiky), SWOT analýza (slabé a silné stránky, příležitosti, hrozby) – využijeme při vytváření modelových situací, brainstorming – třídění nápadů při diskuzi.

Práce s textovým materiálem: studium skript a literatury související s demokratickou výchovou a studentským parlamentem.

Písemné práce: procvičování znalostí pomocí pracovních listů, prověřování učiva formou dílčích a závěrečných testů.

- **Metody názorně-demonstrační**

Pozorování, předvádění: seznámení se s hlasovacím volebním zařízením.

Projekce statická a dynamická: projekce, prezentace, video, film.

Modelové situace: přehrávání rolí ve skupinách.

- **Metody praktické**

Grafické a výtvarné činnosti : tvorba plakátů.

Prezentace: příprava vlastní sebereprezentace pro účely kandidátky pro volby do studentského parlamentu.

Učební pomůcky

Skripta a doporučená literatura ke studiu.

Pracovní listy.

Počítač, hlasovací aplikace.

Požadavky na úspěšné absolvování vzdělávacího modulu

Aktivní účast.

Nastudování výukových materiálů.

Vyplnění pracovních listů.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností

- Testy: dílčí, závěrečné (vytvoření bodové stupnice, stanovení hranice úspěšnosti).
- Pracovní listy: kontrola vyplnění (bodové hodnocení).
- Ústní: motivační pohovor s koordinátorem.
- Stanovení váhy jednotlivých forem ověřování získaných znalostí a dovedností pro konečný výsledek.
- Slovní hodnocení.

Profil absolventa vzdělávacího modulu

Profil představuje souhrn schopností, dovedností a postojů, které žák studiem vzdělávacího modulu získá.

Absolvent:

- Orientuje se v problematice studentského parlamentu.
- Ovládá zásady slušné komunikace.
- Respektuje názory a postoje ostatních.
- Umí konstruktivně řešit vzniklé problémy a konflikty.
- Aktivně reaguje na podněty z okolí.
- Zapojuje se do života školy.
- Přijímá zodpovědnost za své činy.
- Snaží se pracovat samostatně a tvořivě.
- Je si vědom svých práv a povinností.
- Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve škole, třídě i mimo ně.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Toto dílo „Studentský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu – metodika“ je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.